

KÄSKKIRI

01.01.2016 nr 1-3/5
muudetud järgmiste käskkirjadega:
25.03.2020 nr 1-3/39

Siseministri 1. jaanuari 2016. a käskkirja nr 1-3/5 „Toetuse andmise tingimused õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamiseks“ muutmine

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 16 lõike 1 alusel ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 23. juuli 2015. aasta korraldusega nr 295 „„Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirja“ kinnitamine“.

1. Üldsätted

1.1. Reguleerimisala

- 1.1.1. „Toetuse andmise tingimused õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamiseks“ (edaspidi *TAT*) käsitleb toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda ühtekuuluvuspoliitika fondide 2014–2020 rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*) prioriteetse suuna 2 „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“ meetme 2.7 „Noorte tööhõivevalmiduse toetamine ning vaesuse mõju vähendamine noorsootöö teenuste kättesaadavuse kaudu“ (edaspidi *meede*) tegevuse „Õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamine“ (edaspidi *meetme tegevus*) elluviimiseks tegevusena „Õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamine sihtsuunitlusega programmi abil“ (edaspidi *toetatav tegevus* või *tegevus*).
- 1.1.2. Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. aasta määruse nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“ mõistes on projekti nimetus „Noorte tööturule kaasamise programm“.

1.2. Toetuse andmise eesmärk

- 1.2.1. Rakenduskava prioriteetse suuna 2 „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“ eesmärk on edendada sotsiaalset kaasatust ning võidelda vaesuse ja igasuguse diskrimineerimise vastu. Nimetatud prioriteetse suuna 3. investeerimisprioriteedi eesmärk on aktiivne kaasamine, sealhulgas eesmärgiga edendada võrdseid võimalusi ja aktiivset osalemist ning parandada tööalast konkurentsivõimet.
- 1.2.2. Investeerimisprioriteedi raames seatud Euroopa Liidu vahendite kasutamise eesmärk 7 on kaasata noori, sealhulgas tõrjutusriskis noori, ja parandada nende tööhõivevalmidust.

- 1.2.3. Meetme eesmärk on vähendada vaesusest tulenevat mõju haridus- ja karjäärivalikutele, ennetada noorte sotsiaalse tõrjutuse ja tööturuprobleemide tekkimist ning toetada noorte aktiivsete eluhoiakute kujunemist.
- 1.2.4. Meetme tegevuse eesmärk on ennetada noorte sotsiaalset tõrjutust ja tööturuprobleeme ning toetada noorte aktiivsete eluhoiakute kujunemist.
- 1.2.5. Toetatava tegevuse eesmärk on suurendada õigusrikkumise taustaga noorte tööhõivet ning toetada nende otsust asuda tööle või õppima ja püsida tööl või õppimas.

1.3. **Toetatava tegevuse elluviija, partner, rakendusüksus ja rakendusasutus**

- 1.3.1. Tegevuse elluviija on Siseministerium (edaspidi *elluviija*). Käesolevas käskkirjas käsitatakse elluviijana Siseministeriumi korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakonda.
- 1.3.2. Tegevuse elluviija partner on Sihtasutus Omanäolise Kooli Arenduskeskus (edaspidi *partner*).
- 1.3.3. Tegevuse rakendusüksus (edaspidi *RÜ*) on 31. märtsini 2020.a Sihtasutus Innove, alates 1. aprillist 2020.a Riigi Tugiteenuste Keskus). (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*)
- 1.3.4. Tegevuse rakendusasutus on Siseministerium (edaspidi *RA*). Käesolevas käskkirjas käsitatakse RA-na Siseministeriumi välisvahendite osakonda.

1.4. **Toetatava tegevuse seosed valdkondlike arengukavadega**

- 1.4.1. Tegevus on seotud järgmiste valdkondlike arengukavadega:
 - 1.4.1.1. „Noortevaldkonna arengukava 2014–2020“ alaeesmärgi 2 „Noorel on väiksem risk olla tõrjutud“ meede 2.1 „Noorte kaasamise suurendamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“;
 - 1.4.1.2. „Siseturvalisuse arengukava 2015–2020“ programmi „Turvalised kogukonnad“ poliitikainstrument 2 „Ohtude, süütegude ja õnnetuste ennetamine“;
 - 1.4.1.3. „Kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2018“ arengusuunad „Alaealiste kuritegevuse ennetamine“ ja „Korduvkuritegevuse ennetamine“;
 - 1.4.1.4. „Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020“ tegevussuuna I „Sotsiaalne sidusus ja võrdsed võimalused“ alaeesmärk 1 „Sotsiaalne sidusus on suurenenud ja ebavõrdsus tervises vähenenud“;
 - 1.4.1.5. „Eesti uimastitarvitamise vähendamise poliitika valge raamatu“ II mõjusuuna „Ennetame narkootikumide tarvitamise alustamist“ süsteem 2 „Varase märkamise ja sekkumisele suunamise süsteem“ ja III mõjusuuna „Aitame sõltlastel terveneda“ süsteem 6 „Taasühiskonnastamise teenuste süsteem“;
 - 1.4.1.6. „Elukestva õppe strateegia aastateks 2014–2020“ eesmärgi 3 „Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus“ meede 3.4 „Teadlike valikute kujundamiseks info- ja nõustamisteenuse pakkumine“ ja eesmärgi 5 „Võrdsed võimalused elukestvaks õppeks ja õppes osaluse kasv“ meede 5.5 „Nõrgema konkurentsivõimega inimestele õppes osalemiseks tingimuste loomine“;
 - 1.4.1.7. konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ valdkonna „Haritud rahvas ja sidus ühiskond“ 2. meetme „Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (kasutades sh paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse- või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine“ tegevuse II „Noorte haridustee toetamine ja erialavalikute parem suunamine eesmärgiga suurendada õpilaste teadlikkust töömaailmast ja vähendada koolikatkestajate arvu“;
 - 1.4.1.8. „Kodanikuühiskonna arengukava aastateks 2015–2020“ alaeesmärk 2 „Kodanikeühenduste mõju ühiskondlike probleemide ennetamisele ja lahendamisele ning inimeste heaolu parandamisele on kasvanud sotsiaalse innovatsiooni, sotsiaalse ettevõtluse ja vajalike teenuste osutamisega“;

- 1.4.1.9. „Heaolu arengukava 2016–2023“ alaeesmärgi 1 „Tööjõu nõudluse ja pakkumise vastavus tagab tööhõive kõrge taseme ning kvaliteetsed töötingimused toetavad pikaajalist tööelus osalemist“ poliitikainstrumendid 1.1 “Kõrge tööhõive taseme saavutamine ja hoidmine“ ja 1.2 „Töötajate tööturul hoidmine ja vähenenud töövõimega inimeste tööturule toomine“ (tööversioon).
- 1.4.1.10. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ tegevussuuna „Ennetav ja turvaline elukeskkond“ tegevussuunaga 1.1. „Terviklikum ja igäihe panusel põhinev ennetustöö turvalisuse tagamiseks“ (tööversioon) (*lisatud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*)

2. Toetatav tegevus

2.1. Õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamine sihtsuunitlusega programmi abil

2.1.1. Toetatava tegevuse käigus kohandatakse Eesti oludega Taani Kuningriigis rakendatavat *High:Five*-i meetodit, koolitatakse noori toetavaid pooli, viiakse ellu kohandatud meetodi alusel õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamise programm (edaspidi *programm*) ja hinnatakse programmi mõju. Programm seisneb selles, et õigusrikkumise taustaga noorele (edaspidi ka *noor*) osutatakse teenust, mis sisaldab noore nõustamist ja talle sobiva töötamise või õppimise võimaluse leidmist, noore toetamist tööle saamise või õppima asumise eel ja töötamise või õppimise ajal. Programmi raames antakse nõu ka noore tööandjale ja temapoolsele noore mentorile ning vajaduse korral õppeasutusele või tema kontaktisikule.

2.2. Elluviija ja partner

2.2.1. Tegevust rakendavad elluviija ja tema partner.

2.2.2. Elluviija ülesanded on seada toetatava tegevuse prioriteete ning anda suuniseid meetodi kohandamise, selle alusel elluviidava programmi ja selle mõju hindamise põhimõttelistes küsimustes, toetada ja jälgida partnerit tema ülesannete täitmisel ning moodustada toetatava tegevuse juhtrühm ja juhtida selle tööd.

2.2.3. Partneri ülesanded on kohandada meetod, viia selle alusel ellu programmi ja hinnata selle mõju.

2.3. Tulemus

2.3.1. Tegevuse tulemusel on kohandatud meetod, mille alusel on ellu viidud nõustamisel põhinev sihtsuunitlusega programm õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamiseks eeskätt Harjumaal. Programmi elluviimisega on noortele loodud lisavõimalus saada nõustamist ja abi tööle või õppima asumiseks ja seal püsimiseks. Samuti on loodud lisavõimalus tööandjatele saada nõu ja abi noorte tööle võtmiseks ja tööl püsimise toetamiseks. Programmis on 30. septembriks 2021. a osalenud vähemalt 360 noort, kellest vähemalt 120 on selle läbinud. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*)

2.4. Tegevuse kirjeldus ja elluviimise aeg

2.4.1. Meetodi kohandamine ja programmi elluviimine

2.4.1.1. Meetodi kohandamine

- 2.4.1.1.1. Kohandatakse Taani Kuningriigis rakendatavat *High:five*-i meetodit. Selleks koostatakse programmi kirjeldus, mis koosneb programmi raames elluviidavate tegevuste tervikprotsessi kirjeldusest ja programmi elluviimiseks vajalikest õppe-, koolitus- ja juhendmaterjalidest. Programmi kirjelduse koostamiseks tutvutakse *High:five*-i elluviimise ning projektimeeskonna tööpõhimõtete ja -korraldusega Taanis, sealhulgas korraldatakse õppereis, ja vajaduse korral kutsutakse Taani projektimeeskonna esindajaid vastuviisitiidele Eestisse.
- 2.4.1.1.2. Ajakohastatakse ja arendatakse programmi kirjeldust vastavalt programmi elluviimise jooksul kujunevatele vajadustele, sealhulgas programmi elluviimiseks vajalike õppe-, koolitus- ja juhendmaterjale, ning programmi kirjelduse alusel elluviidavate tegevuste sisu. Vajaduse korral korraldatakse programmi ajakohastamiseks ja arendamiseks õppereise Taani Kuningriiki.
- 2.4.1.2. Noort toetavate poolte koolitamine
- 2.4.1.2.1. Koolitatakse nõustajaid, vajaduse korral ka koostööpartnerite spetsialiste selleks, et täiendada nende teadmisi ja oskusi õigusrikkumise taustaga noorte eripäraselt lähtuvalt. Samuti koolitatakse politseiametnikke ja abipolitseinikke ning vajaduse korral muude koostööpartnerite esindajaid selleks, et täiendada nende teadmisi ja oskusi õigusrikkumise taustaga noorte mõjutamiseks. Samuti koolitatakse tööandjapoolseid mentoreid, kes noorte tööle võtmisel neid toetama hakkavad.
- 2.4.1.3. Programmi elluviimine
- 2.4.1.3.1. Tutvustatakse programmi tööandjatele selleks, et selgitada välja tööandjad, kes on nõus õigusrikkumise taustaga noori tööle võtma, ja motiveerida neid noori tööle võtma. Samuti tutvustatakse programmi võimalikele koostööpartneritele selleks, et selgitada välja võimalik koostöö õigusrikkumise taustaga noorte tööle või õppima asumise toetamisel.
- 2.4.1.3.2. Tutvustatakse programmi noortele, et motiveerida õigusrikkumise taustaga noori programmist osa võtma. Soovi avaldanud noorega viiakse läbi vestlus, mille põhjal hinnatakse tema sobivust programmis osaleda.
- 2.4.1.3.3. Osutatakse programmi osalema valitud noorele teenust juhtumikorralduse põhimõtetel. Teenus sisaldab noore nõustamist ja talle sobiva töötamise või õppimise võimaluse leidmist, noore toetamist tööle saamise või õppima asumise eel ja töötamise või õppimise ajal. Programmi raames antakse nõu ka noore tööandjale ja temapoolsele noore mentorile ning vajaduse korral õppeasutusele või tema kontaktisikule.
- 2.4.1.3.4. Tehakse töönõustamist programmiga seotud küsimustes nõustajatele ja grupinõustamisi tööandjapoolsetele mentoritele.
- 2.4.1.3.5. Avalikkuses algatatakse arutelu, et kujundada õigusrikkumise taustaga noorte tööle võtmist toetavat hoiakut. Avalikkust, sealhulgas noori, teavitatakse programmist selleks loodava eesti- ja venekeelse veebilehe ning teavitusmaterjalide kaudu.
- 2.4.1.4. Tegevusi viiakse ellu ajavahemikus 01.07.2015–30.09.2021. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*).
- 2.4.2. Programmi mõju hindamine
- 2.4.2.1. Koostatakse programmi mõju hindamise mudel. Selleks tutvutakse eeskätt Taani Kuningriigis rakendatava *High:five*-i meetodi mõju hindamise mudeliga, töötatakse välja mõju hindamise mudel ja kavandatakse mõju uuringute läbiviimine.
- 2.4.2.2. Hinnatakse programmi mõju seisuga 31.12.2018. a ja 31.12.2020. a. Selleks viiakse läbi mõju hindamise uuringud ja esitatakse programmi mõju hindamise vahe- ja lõppraport. Programmi mõju lõppraport koostatakse 2021. a I poolaastal. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*).
- 2.4.2.3. Tegevusi viiakse ellu ajavahemikus 01.01.2016–30.09.2021 (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*)

2.5. Sihtrühm

2.5.1. Tegevuse sihtrühm on süüteo toimepanemise eest karistusõiguslikult vastutusele võetud noored vanuses 15–26 aastat, kes ei õpi ega tööta, ning nõustajad, tööandjad, tööandjapoolsed mentorid, politseiametnikud ja koostööpartnerite spetsialistid.

3. Väljund- ja tulemusnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja	Näitaja nimetus	Mõõtühik	Alg-tase	Siht-tase 2016. a	Siht-tase 2018. a	Siht-tase 2020. a	Siht-tase 2021. a	Siht-tase 2023. a	Selgitus
Tulemus-näitaja	Teenust saanud noorte arv ¹	Isik	0	60	210	360	360	360	See toetatava tegevuse tulemusnäitaja on meetme tegevuse väljundnäitaja ning on ühtlasi rakenduskava väljundnäitaja „Teenust saanud riskinoorte arv (vanuses 15–26a)“.
Tulemus-näitaja	Programmi läbinud noorte arv ²	Isik	0	20	70	120	120	120	See toetatava tegevuse tulemusnäitaja on meetme tegevuse väljundnäitaja, mis ühtlasi panustab rakenduskava väljundnäitaja „Teenust saanud riskinoorte arv (vanuses 15–26a)“ saavutamisse.
Väljund-näitaja	Programmi kirjelduse arv	Dokument	0	1	1	1	1	1	See näitaja on toetatava tegevuse spetsiifiline.

¹ Teenust saanuks loetakse noor juhul, kui ta on hindamise tulemusel osutunud programmi valituks ja selle järel saanud toetatava tegevuse raames pakutavat nõustamist. Teenust saanud noorte hulka loetakse ka programmi läbinud noored.

² Programmi läbinuks loetakse noor juhul, kui ta on hindamise tulemusel osutunud programmi valituks, on saanud toetatava tegevuse raames pakutavat nõustamist ja asunud tööle või õppima.

Väljundnäitaja	Programmi mõju hindamise raportite arv	Dokument	0	0	1	1	2	2	See näitaja on toetatava tegevuse spetsiifiline.
Rakendus-kavaga seonduv tulemusnäitaja	Tugimeetmes osalenud NEET noorte (vanuses 15–26) osakaal, kes 6 kuud pärast tegevusest lahkumist on väljunud NEET noore staatusest ³	Isik	0	0	33%	33%	33%	33%	See rakenduskavaga seonduv tulemusnäitaja on toetatava tegevuse tulemusnäitaja, mis panustab rakenduskava üldise tulemusnäitaja „Tugimeetmes osalenud NEET noorte (vanuses 15–26) osakaal, kes 6 kuud peale tegevusest lahkumist on väljunud NEET noore staatusest“ saavutamisse.

(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)

4. Toetatava tegevuse eeldatav mõju läbivatele teemadele

4.1. Tegevusel on eeldatav toetav mõju järgmistele läbivatele teemadele: võrdsed võimalused, regionaalareng ja riigivalitsemine.

5. Toetatava tegevuse abikõlblikkuse periood

5.1. Tegevuse abikõlblikkuse periood on 01.07.2015–30.09.2021. (muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)

6. Toetatava tegevuse eelarve

Jrk nr	Toetatava tegevuse nimetus	Summa (eurodes)	Osakaal
1	Õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamine	690 000	100%
1.1	ESF-i toetus	586 500	85%
	sh Omanäolise Kooli Arenduskeskus	0	
1.2	Riiklik kaasfinantseering	103 500	15%
	sh Omanäolise Kooli Arenduskeskus	0	
1.3	Omafinantseering	0	0%

(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)

7. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

³ Tegevusest lahkumiseks loetakse programmi läbimist.

7.1. **Abikõlblikud kulud**

- 7.1.1. Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud, tekib toetatava tegevuse abikõlblikkuse perioodil, makstakse toetatava tegevuse abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast toetatava tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppu ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisisese õigusega.
- 7.1.2. Abikõlblike kulude kindlaksmääramisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. aasta määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) 2. peatükis kehtestatud tingimustest ja korrast.
- 7.1.3. Abikõlblikud on järgmised kulud
 - 7.1.3.1. Personalikulud, sealhulgas otsesed personalikulud
 - 7.1.3.1.1. Otsesteks personalikuludeks loetakse toetatava tegevuse tegemise ja projekti juhtimise kulud, mis on nimetatud ühendmääruse § 3 lõike 1 punktides 1–4 ning § 3 lõikes 4. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*)
 - 7.1.3.1.2. Otsesteks personaliks loetakse töölepingu alusel otseselt toetatava tegevuse heaks töötavad füüsilised isikud. Töövõtu- või käsunduslepingu alusel otseselt toetatava tegevuse heaks töötavad füüsilised isikud loetakse otsesteks personaliks, kui leping vastab ühendmääruse § 3 lõikes 4 sätestatule.
 - 7.1.3.2. Kaudsed kulud
 - 7.1.3.2.1. Kaudseteks kuludeks loetakse toetatavate tegevuste tegemist abistavad kulud, mida kantakse ka siis, kui toetatavaid tegevusi ei tehta, või mis suurenevad toetatavate tegevuste tõttu, sealhulgas ühendmääruse § 3 lõikes 1 nimetatud personalikulud, mis on seotud ühendmääruse § 9 lõikes 6 nimetatud projekti administreerimisega, ja ühendmääruse § 9 lõikes 5 nimetatud projekti üldkulud. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39*)
 - 7.1.3.2.2. Kaudsed kulud arvutatakse ainult ühtse määra alusel, milleks on 15% toetatava tegevuse otsestest personalikuludest.
 - 7.1.3.3. Lähetus- ja transpordikulud
 - 7.1.3.3.1. Abikõlblikud on otsese personali lähetus- ja transpordikulud ning kolmandate isikute majutus-, transpordi-, reisikindlustuse ja viisakulud ning päevarahad, kui nad osalevad toetatava tegevuse elluviimises ning nende kulud on toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikud.
 - 7.1.3.3.2. Lähetuskulud on abikõlblikud tegelike kulude alusel.
 - 7.1.3.3.3. Mootorsõiduki kasutamise kulud on abikõlblikud õigusaktides kehtestatud tingimustel maksustamisele mittekuuluvate piirmäärade ulatuses.
 - 7.1.3.3.4. Transpordikulud on abikõlblikud tegelike kulude alusel.
 - 7.1.3.4. Nõustamis- ja hindamiskulud
 - 7.1.3.5. Uuringute ja analüüside kulud
 - 7.1.3.6. Koolituste, seminaride, kohtumiste, infopäevade, konverentside ja õppereiside kulud, sealhulgas tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt tasutud maksud partneri töötajatega seotud toetatava tegevuse kohaste abikõlblike kulude puhul
 - 7.1.3.7. Nõustamise läbiviimise kulud, sealhulgas nõustajate töövahendite kulu
 - 7.1.3.8. Teavitamiskulud, mis on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. aasta määruse nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“ § 2 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmisega, sealhulgas teavitusmaterjalide kulu
 - 7.1.3.9. Tõlkekulud
 - 7.1.3.10. Brändimaterjalide ja programmi tutvustavate videomaterjalide väljatöötamise ja levitamise kulud

- 7.1.3.11. Juhend- ja koolitusmaterjalide, strateegiate ning käsiraamatute väljatöötamise, soetamise, kirjastamise ja levitamise kulud, sealhulgas litsentsi- ja autoritasud
- 7.1.3.12. Veebilehe ja -keskkonna loomise ja haldamise kulud

7.2. **Mitteabikõlblikud kulud**

- 7.2.1. Mitteabikõlblikeks kuludeks loetakse lisaks ühendmääruse §-s 4 sätestatule järgmised kulud:
 - 7.2.1.1. organisatsiooni juhtimisega seonduv personalikulu;
 - 7.2.1.2. liiklusvahendite ostmise ja liisimise kulu;
 - 7.2.1.3. kinnisasjade ostmise kulu;
 - 7.2.1.4. lähetus- ja transpordikulud osas, mis ületavad õigusaktides sätestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära;
 - 7.2.1.5. punkti 7.1.3.2 alusel kaudse kuluna hüvitatav kulu, mida hüvitatakse kuludokumentide alusel.

8. **Toetuse maksmise tingimused ja kord**

- 8.1. Toetust makstakse vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) §-dele 28–30, selle alusel kehtestatud õigusaktidele ning ühendmääruse § 14 lõike 1 punktile 1 ja § 15 lõigetele 1 ja 4.
- 8.2. Toetus makstakse välja RÜ-le esitatud maksetaotluse alusel. Maksetaotlusi esitatakse RÜ-le e-toetuse keskkonna kaudu. Kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab maksetaotluse esitamist, loetakse maksetaotluse esitamise uueks tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39*).
- 8.3. Maksetaotlusi võib esitada vastavalt punktis 9.1.3. nimetatud prognoosile kõige harvem kord kvartalis ja kõige tihedamini kord kuus. Kui makstud abikõlblike kulude maksumus on riigihanke piirmääraga võrdne või ületab seda, esitab elluviija maksetaotluse kord kuus. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39*)
- 8.4. Enne esimese maksetaotluse esitamist või koos sellega peab elluviija esitama RÜ-le:
 - 8.4.1. väljavõtte partneri raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas raamatupidamises eristatakse toetatava tegevuse abikõlblike kulusid ja nende tasumist muudest kuludest, ja toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjast;
 - 8.4.2. koopia partneri hankekorrast, kui partneril on hankekorra kehtestamise kohustus riigihangete seaduse alusel või partner on hankekorra kehtestanud ilma vastava kohustuseta;
 - 8.4.3. lühikirjeldus toetatava tegevuse rakendamisega seotud dokumentide algatamise, kooskõlastamise ja kinnitamise kohta ning allkirjaõigusliku isiku edasivolitatud õiguste korral nende volituste koopiad.
- 8.5. Punktis 8.4 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui elluviija on nimetatud dokumendid varem esitanud ja neid dokumente ei ole vahepeal muudetud. Elluviija esitab RÜ-le selle kohta kirjaliku kinnituse.
- 8.6. Esimesele maksetaotlusele, mille võib esitada koos punktis 9.1.3. nimetatud väljamaksete prognoosiga, lisatakse kõik selle taotluse aluseks olevate kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39*)
- 8.7. Alates teisest maksetaotlusest peab abikõlblike kulude tekkimist ja nende tasumist tõendavate dokumentide koopiad esitama vastavalt RÜ päringutele.
- 8.8. Kaudsete kulude katteks makstakse toetust punktis 7.1.3.2.2. nimetatud ühtse määra alusel vastavalt tegelikele otsestele personalikuludele. Kaudsete kulude hüvitamisel kaudsete kulude tegelikku teket, maksumust ega tasutust ei kontrollita.

- 8.9. Toetus makstakse välja vastavalt punktis 6 nimetatud toetuse osakaalule abikõlblikest kuludest ja kõige rohkem määratud toetuse summa ulatuses.
- 8.10. RÜ-l on õigus peatada maksetaotluse menetlemine osaliselt või täielikult, kui esinevad STS-i §-s 30 nimetatud asjaolud.
- 8.11. Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos lõpparuandega. Viimane toetuse väljamakse tasutud kuludokumentide alusel tehakse pärast seda, kui RA on lõpparuande kinnitanud.
- 8.12. RÜ menetleb maksetaotlusi mõistliku aja jooksul, kuid kõige kauem 90 kalendripäeva. Tähtaeg võib pikeneda puuduste kõrvaldamiseks kuluva aja võrra.

9. Elluviija kohustused

- 9.1. Lisaks käesolevas TAT-is sätestatule kohalduvad elluviijale STS-is ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Lisaks STS-i §-des 24 ja 26 sätestatule on elluviija kohustatud:
- 9.1.1. esitama RA-le hiljemalt jooksva aasta 20. novembriks kinnitamiseks toetatava tegevuse järgmise eelarveaasta tegevuskava, sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes RA kinnitatud vormil ning vabas vormis eelarve seletuskirja⁴. 2015. ja 2016. aasta tegevuskava, eelarve ja eelarve seletuskiri esitatakse erandina viie tööpäeva jooksul pärast TAT-i kinnitamist;
- 9.1.1.1. eelarveaasta tegevuskava, sellele vastava eelarve ja eelarve seletuskirja kinnitab RA;
- 9.1.1.2. punktis 9.1.1.1 nimetatud RA kinnitatud tegevuskava, sellele vastava eelarve ja eelarve seletuskirja muutmist ei eelda tegevuskava ja tegevuskavale vastava eelarve muudatused juhul, kui kinnitatud eelarvet muudetakse ühe kalendriaasta jooksul kuni 15% ulatuses ja elluviija kooskõlastab eelarve muutmise eelnevalt RÜ-ga kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
- 9.1.1.3. punkti 9.1.1.2 kohaselt muudetud tegevuskava ja tegevuskavale vastava eelarve esitab elluviija RA-le teadmiseks koos RÜ kooskõlastusega viie tööpäeva jooksul RÜ kooskõlastuse saamisest;
- 9.1.2. esitama RA-le ja RÜ-le teadmiseks eelnevate aastate korrigeeritud eelarve ühe kalendrikuu jooksul alates aasta viimase maksetaotluse väljamaksmisele saatmisest RÜ poolt;
- 9.1.3. esitama RA-le kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluse kinnitatud tegevuskavale vastava eelarve, selle seletuskirja ning kinnitatud tegevuskava muutmiseks juhul, kui kinnitatud tegevuskavale vastavat eelarvet soovitakse ühe kalendriaasta jooksul muuta üle 15%⁵;
- 9.1.4. esitama RÜ-le järgmise aasta väljamaksete prognoosi kümne tööpäeva jooksul pärast seda, kui RA on eelarve ja tegevuskava kinnitanud. Väljamaksete prognoosi vormi kehtestab RÜ. 2015. ja 2016. aasta väljamaksete prognoosi esitab elluviija 15 tööpäeva jooksul pärast TAT-i kinnitamist;
- 9.1.5. esitama RÜ-le väljamaksete korrigeeritud prognoosi, kui maksetaotlus erineb esitatud prognoosist rohkem kui 25% võrra;
- 9.1.6. esitama RA või RÜ järelepäringule vastused kümne tööpäeva jooksul päringu saamisest arvates;
- 9.1.7. teavitama RA-d, kui toetatava tegevusega samalaadsetele tegevustele on taotletud toetust teistest meetmetest, riigieelarvest, Euroopa Liidu vahenditest või muudest välisabi vahenditest;
- 9.1.8. viima ellu toetatavat tegevust vastavalt kinnitatud tegevuskavale ja eelarvele;

⁴ Kinnitatud tegevuskava, eelarve ja eelarve seletuskirja esitab RÜ-le RA.

- 9.1.9. elluviija võib RÜ-lt taotleda hangete eelnõustamist;
- 9.1.10. sõlmima partneriga partnerluslepingu, milles kirjeldatakse partneri täpsed ülesanded, õigused ja kohustused toetatava tegevuse elluviimisel;
- 9.1.11. koguma andmeid seirearuande jaoks, sealhulgas isikuandmeid toetatava tegevuse raames teenust saavate noorte kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), artikli 125 lõike 2 punktide e ja kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning esitama need RÜ-le RA kinnitatud vormil iga kvartali lõpu seisuga kvartalile järgneva teise nädala lõpuks. Vormid teise kvartali lõpu seisuga võib esitada kvartalile järgneva nelja nädala jooksul.
(*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39*)

10. Partneri kohustused

- 10.1. Partner peab täitma STS-i §-s 25 nimetatud kohustusi.
- 10.2. Lisaks STS-i §-s 25 nimetatud kohustustele on partner kohustatud täitma elluviijaga sõlmitud partnerluslepingut, milles on lepitud kokku partneri täpsed ülesanded, õigused ja kohustused toetatava tegevuse elluviimisel, sealhulgas kohustus saavutada seatud sihttasemed, ning aruandluskohustus tegevuse elluviimise edenemise ja eelarve täitmise edenemise kohta.

11. Toetatava tegevuse elluviimise tulemusaruanne ja selle esitamise kord

- 11.1. Toetatava tegevuse elluviimise tulemusaruanded jagunevad vahe- ja lõpparuanneteks (edaspidi koos *seirearuanne*). Seirearuannetes annab elluviija kumulatiivselt ülevaate toetatava tegevuse elluviimisest, väljund- ja tulemusnäitajate täitmisest, toetatava tegevuse tulemuslikkusest ja püstitatud eesmärkide saavutamisest, toetatava tegevuse mõjust läbivatele teemadele, hinnangu partnerluse toimimisele ning ülevaate eelarve järgimisest.
- 11.2. Elluviija esitab RÜ-le vahearuande koos lisadega e-toetuse keskkonna kaudu iga aasta 31. jaanuariks. Vahearuandes kajastatav informatsioon tuleneb e-toetuse keskkonna seirearuande vormilt ja põhineb RA välja töötatud seirearuande vormil. Kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab vahearuande esitamist, loetakse uueks vahearuande esitamise tähtajaks järgmine tööpäeva pärast vea kõrvaldamist. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39*).
- 11.3. Elluviija esitab RÜ-le lõpparuande koos lisadega e-toetuse keskkonna kaudu 45 kalendripäeva jooksul toetatava tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast arvates. Kui vahearuande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne. (*muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39*).
- 11.4. RÜ kontrollib 15 tööpäeva jooksul seirearuande laekumisest arvates, kas aruanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud. (*muudetud 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39*).
- 11.5. Kui vahearuandes puudusi ei esine, kinnitab RÜ vahearuande ja edastab selle RA-le teadmiseks.
- 11.6. Kui vahearuandes esineb puudusi, annab RÜ elluviijale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks. Pärast puuduste kõrvaldamist kinnitab RÜ vahearuande

viie tööpäeva jooksul ja edastab selle RA-le teadmiseks. *(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39)*.

- 11.7. Kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab RÜ lõpparuande ja edastab selle viie tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks. Kui RA on lõpparuande kinnitanud, teavitab ta sellest RÜ-d kolme tööpäeva jooksul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 11.8. Kui lõpparuandes esineb puudusi, annab RÜ elluviijale vähemalt kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning edastab aruande viie tööpäeva jooksul pärast puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks.
- 11.9. Kui RA-le esitatud lõpparuandes esineb puudusi, teavitab RA sellest RÜ-d. Seejärel menetletakse lõpparuannet vastavalt punktile 11.8.
- 11.10. Kui RA-le esitatud lõpparuandes puudusi ei esine, kinnitab RA aruande ja teavitab RÜ-d lõpparuande kinnitamisest kolme tööpäeva jooksul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

12. Toetatava tegevuse ja selle elluviimise tingimuste muutmine

- 12.1. TAT-i muutmist menetletakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 12.2. Elluviijal on õigus taotleda TAT-i muutmist, kui ilmneb vajadus muuta toetatavat tegevust, toetatava tegevuse eelarvet, väljund- või tulemusnäitajaid ning nende sihttasemeid või toetatava tegevuse abikõlblikkuse perioodi. Selleks esitab elluviija RA-le põhjendatud taotluse.
- 12.3. Elluviija võib TAT-i muutmise taotluse esitada kuni kaks korda aastas. Sagedamini võib TAT-i muutmise taotluse esitada vaid RÜ nõusolekul.
- 12.4. RA vaatab punktis 12.2 nimetatud taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates ning algatab TAT-i muutmise pärast punktis 12.6 nimetatud RÜ, korraldusasutuse (edaspidi KA) ja Rahandusministeeriumi (edaspidi RM) arvamuse saamist. *(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39)*.
- 12.5. Puuduste esinemisel annab RA elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja võrra pikendada.
- 12.6. RA edastab TAT-i muutmise taotluse alusel koostatud TAT-i muutmise eelnõu RÜ-le, KA-le ja RM-le arvamuse saamiseks. RÜ-l, KA-l ja RM-l on õigus esitada muudatuste kohta ettepanekuid. *(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39)*.
- 12.7. RÜ-l on õigus taotleda TAT-i muutmist, kui seirearuannetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik toetatava tegevuse edukaks elluviimiseks või eesmärkide saavutamiseks. Selleks esitab RÜ RA-le TAT-i muutmise taotluse ning teavitab sellest elluviijat. RA vaatab taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates ja otsustab TAT-i muutmise algatamise pärast punktis 12.6 nimetatud arvamuse saamist KA-lt ning RM-lt. *(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr I-3/39)*.
- 12.8. Kui RA algatab elluviija või RÜ taotlusel või iseseisvalt TAT-i muutmise, teavitab ta sellest RÜ-d ja elluviijat. RA esitab TAT-i muutmise eelnõu STS-i § 13 lõike 3 kohasele kooskõlastamisele.
- 12.9. TAT-i muutmist ei eelda punktis 9.1.1 nimetatud järgmise eelarveaasta tegevuskava, sellele vastava eelarve ja eelarve seletuskirja kinnitamine ja muutmine, juhul, kui

tegevuskavas kavandatud tegevused ja nende eelarve on kooskõlas TAT-is sätestatuga. *(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39).*

12.10. *Tunnistatud kehtetuks siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)*

13. Finantskorrektsioonid ja toetuse tagasimaksmine

13.1. Finantskorrektsiooni alused ja ulatus on sätestatud STS-i §-des 45 ja 46.

13.2. Finantskorrektsiooni otsuse teeb RÜ STS-i § 8 lõike 2 punkti 6 ning KA STS-i § 45 lõike 4 alusel. Finantskorrektsiooni otsused tehakse vastavalt STS-i §-dele 45–47.

13.3. Toetuse saaja kohustub maksma tagasi finantskorrektsiooni otsuses nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetuse osa vastavalt STS-i §-dele 48 ja 49.

14. Vaidluste lahendamine

14.1. Kuni 31. märtsini 2020. a peab RÜ toimingut või otsuse peale enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitama vaide RÜ-le vastavalt STS-i §-le 51. Vaide lahendab RÜ haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Alates 1. aprillist 2020. a lahendatakse vaidlused Vabariigi Valitsuse seaduse § 101 kohaselt. *(muudetud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39).*

15. Riigiabi

15.1. Käesoleva TAT raames antav toetus ei ole riigiabi. Noorte tööturule kaasamise programm on üldist huvi pakkuv sotsiaalvaldkonna teenus. *(lisatud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39).*

16. Rakendussäte

16.1 Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. juulist 2015. aastal. *(lisatud siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39).*

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
siseminister

Lisad:

Lisa 1. Toetatava tegevuse tegevuskava vorm *(tunnistatud kehtetuks siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)*

Lisa 2. Toetatava tegevuse eelarve vorm kulukohtade kaupa *(tunnistatud kehtetuks siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)*

Lisa 3. Seirearuande vorm *(tunnistatud kehtetuks siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)*

Lisa 4. Toetatava tegevuse eelarve täitmise vorm *(tunnistatud kehtetuks siseministri 25.03.2020 käskkirjaga nr 1-3/39)*

Lisa 5. Seletuskiri